

Utkast til Svalbardguide kurs- og læringskrav:

Kompetansebeskrivelse, Struktur og Omfang

Kurs- og læringskrav til Svalbardguide beskriver de kvalifikasjonene alle guider minst skal ha for å oppnå sertifisering som Svalbardguide. Kvalifikasjonene beskrives som kompetanse oppnådd i kategoriene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.

Hva de ulike kategoriene omfatter kan oppsummeres slik:

- **Kunnskaper:** Kunnskaper er forståelse av teorier, fakta, begreper, prinsipper, prosedyrer innenfor fag, fagområder og/eller yrker.
- **Ferdigheter:** Evne til å anvende kunnskap til å løse problemer og oppgaver. Det er ulike typer ferdigheter – kognitive, praktiske, kreative og kommunikative ferdigheter.
- **Generell kompetanse:** Generell kompetanse er å kunne anvende kunnskap og ferdigheter på selvstendig vis i ulike situasjoner gjennom å vise samarbeidsevne, ansvarlighet, evne til refleksjon og kritisk tenkning i utdannings- og yrkessammenheng.

<https://www.nokut.no/norsk-utdanning/nkr/beskrivelser-av-laringsutbytte-for-nivaene-i-nkr/>

Kurs- og læringskrav for Svalbardguiden – forslag til temaer

- Isbjørnsikkerhet
- Førstehjelp og Skadestedsledelse
- Sikker turplanlegging og logistikk
- Natur, kultur og Forvaltning på Svalbard
- Sikker ferdsel(guiding) og leir
- Bre
- Snø og skred
- Sjøis
- Vertskap og Bærekraft

Forslag til omfang og opplæringsstruktur og omfang:

Tema	E-modul	Kval- kurs	Dette skal være på Svalbard	
			Basismodul	Hovedmodul
Isbjørnsikkerhet	2 timer	3 dager	1 dag	1 dag
Førstehjelp og Skadestedsledelse	2 time	4 dager	1 dag	1 dag
Sikker turplanlegging og logistikk	2 timer		1 dag	1 dag
Natur, kultur og Forvaltning på Svalbard	2 timer		2 dager	1 dag
Bre	2 timer	5 dager		2 dager
Snø og skred	2 timer	3 dager		2 dager
Sjøis	2 timer			2 dager
Sikker ferdsel(guiding) og leir	2 timer			5 dager
Vertskap og Bærekraft	2 timer		3 dager	
Sum dager	18 timer	15 dager	8 dager	15 dager

Kompetansebeskrivelse av tema

Isbjørnsikkerhet

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:
Ha kunnskap om varslingsutstyr, skremmemidler og våpen (rifle) til i nødfall måtte avlive en isbjørn for å beskytte sin turistgruppe. Ha kunnskap om rutiner for å forebygge et kritisk bjørnemøte gjennom planlegging av ferdselsrute og plassering av leir. Kunnskap om rutiner for å varsle, skremme og beskytte en turistgruppe mot isbjørn ved ferdsel og i leir. Kjennskap til funksjonsfeil ved våpen og skremmemidler, og hvordan disse utbedres. Inngående kunnskap om sikkerhetsregler og sikker håndtering av våpen i alle situasjoner. Kunnskap om isbjørns biologi og økologi	Kunne utføre ulike til skytestillinger og anvende den mest hensiktsmessige ut fra situasjon. Kunne behandle rifler, signalpistoler og hagle på en optimal måte for treff og sikkerhet. Kunne utføre forskjellige handlingsmønstre for å skremme bort isbjørn: under forflytning i camp eller hytte Kunne utføre handlingsmønstre og prosedyre for aktivt skremme bort eller skyte isbjørn i selvforsvar ved isbjørnangrep	Ha kunnskap om de guide etiske problemstillingene og rollen som forbilde i møte med turistgruppen ved håndtering av våpenregler om våpen, utstyr og ammunisjon. Ha innsikt i at våpen kan fremstå som skremmende for noen av gjestene. Kunne ivareta sikkerhet og ledelse av en turistgruppe i møte med isbjørn.

Førstehjelp og Skadestedsledelse

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:
Ha kunnskap om grunnleggende førstehjelp. Ha kunnskap fysiologi, skader og sykdom Ha kunnskap forebygging av skader og ulykker Ha kunnskap om skader / sykdom knyttet til aktiviteter i felt, herunder Kuldeskader Ha kunnskap forebygging av ulykker og skader i felt Kunne ta med rett og anvende førstehjelpsutstyr på dagstur og lengre turer Ha kunnskap om organisering og ledelse på skadested	Kunne utføre HLR, Primær og sekundærundersøkelse Kunne identifisere og behandle Hodeskader, bevissthets-tilstander, nakke og ryggskader, Traumeskader mot overkropp, Bruddskader, bekken, arm og fot samt frost skader Kjenne igjen symptomer på utvalgte akutte medisinske tilstander Kunne improviser og bruke turustyr til førstehjelp Kunne gi livreddende førstehjelp og adekvat behandling under feltmessige forhold	Kunne lede et skadested og iverksett ut fra prinsippet sikre-varsle-redde, organiser, drive og overlevere ett skadested til organisertredning Ha innsikt i prinsippene for overlevelse i kaldt klima, ivareta skadde personer, ta vare på resten av gruppa og forebygge ytterligere uønskede hendelser.

Sikker turplanlegging og logistikk

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:
Ha kunnskap om begreper og prinsipper relatert til risiko og sikkerhetsarbeid Ha kunnskap om analyseverktøy for å redusere risiko Ha kunnskap om håndtering av avvik Ha kunnskap om hvordan planlegge aktiviteter og gjennomføring av aktiviteter i en arktisk kontekst med fokus på logistikk og sikkerhet.	Kunne benytte systematisk sikkerhetsarbeid for å gjennomføre turer på en tryggest mulig måte Kunne operasjonalisere og anvende tiltak for å redusere risiko til akseptabelt nivå	Kunne planlegge og gjennomføre tiltak som virker både sannsynlighets- og konsekvensreducerende på uønskede hendelser. Ha en forståelse for hva som kan påvirke sikkerhet på tur og Ha innsikt i hvordan egen adferd og holdninger påvirker beslutninger knyttet til risiko Kunne bidra til utvikling av organisasjonens sikkerhetskultur.

Sikker ferdsel (guiding) og leir

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:
Ha den kunnskapen og de teknikkene som er nødvendig for å beskytte turistgrupper i naturen på Svalbard relatert til reelle og objektive farer Ha kunnskap om det sikkerhetsutstyret som er hensiktsmessig å bruke ved ferdsel og leir i naturen på Svalbard. Ha kunnskap om grunnleggende meteorologi og forståelse av værsystem og spesielle værforhold på Svalbard Ha kunnskap om ulike former for nødbivakker bl. annet i snø Ha kunnskap om kuldeskader og hypotermi. Ha kunnskap om bruk av topografiske kart av ulike typer, nøyaktighet og skala. Ha kunnskap om bruk av kompass, GPS, høydemåler, ulike orienteringsteknikker og orientering kun ved bruk av kart	Kunne ta vare på turistgruppen og seg selv under krevende værforhold. Kunne ta ansvaret for turistgruppen under ulike former for aktiviteter, ferdsel og i leir. Kunne plassere en leir sikkert i terrenget og organisere den slik at den tåler en storm. Kunne ta vare på en teltleir i sterk vind og krevende værforhold. Kunne ta vare på turistgruppen i en leir gjennom å varme opp teltet, smelte snø og lage mat i teltet. Kunne etablere en nødleir der turistgruppas sikkerhet blir ivaretatt i krevende vær. Kunne anvende rett utstyr og rutiner slik at turistgruppen er komfortable og kan fokusere på glede og naturopplevelsene. Kunne forstå værmeldingene og værtegn til hjelp for den praktiske vurderingen av været som kommer. Kunne bruke Kart & kompass, GPS, hensiktsmessige kommunikasjonsmidler Kunne lede en redningsaksjon Kunne anvende Isbjørnrutiner under ferdsel og i leir	Være bevisst sin rolle som guide og det ansvaret det medfører for turistgruppa under ferdsel og leir i Svalbards natur. Være bevisst sine egne og turistgruppas begrensninger og kunne vurdere turistgruppen, i sine sikkerhetsbeslutninger. Kunne planlegge, gjennomføre og tilpasse programmet til endringer i forutsetninger, forhold og vær. Være bevisst betydningen av å sette opp en leir før været blir for krevende. Være bevisst hvordan hypotermi og kuldeskader utvikler seg.

Bresikkerhet

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:
Ha kunnskap om bre som fenomen, ulike typer breer, breens bevegelse, sprekk dannelse, snøbruer. Ha kunnskap om det som er spesielt ved breene på Svalbard knyttet til ferdsel. Ha kunnskap om breene på Svalbard i sammenheng med klima Kan vurdere hvilket utstyr en guide skal med på breen og hva kreves av forarbeid før man møter turistgruppen. Kan vurdere egne rutiner for trygg ferdsel og leir med en turistgruppe på snødekt bre.	Kunne metoder og rutiner for å lede turistgruppen trygt på snødekt bre om vinteren Kunne utføre redning på snødekt bre Kunne identifisere alpine farer. Kunne anvende metode for inn-binding og bruk av utstyr på bre Kunne etablere standplass. Kunne utføre rapell, nedfiring, klatre på tauet og taljesystem for heising.	Være bevisst sine vurderinger av ruter, leir og gruppe organisering under ferdsel på breområder. Kunne heve bevisstheten fra egen ferdsel til å se gjestene. Være bevist at turistgruppen spiller en avgjørende rolle i forhold til de beslutninger du tar underveis. Være bevist sine egne og gruppens begrensninger og ferdes etter evne. Være bevisst de krevende vær forholdene vi kan få om vinteren på Svalbard breene og hvilke konsekvenser dette kan ha på en gruppe på scooter / ski / hund eller i en teltleir.

Snø og skred

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:
Ha grunnleggende skredkunnskap. Ha kunnskap om Skredvarsel, skredproblem og turplanlegging. Ha kunnskap om omdannelsesprosesser i snøen og værrets påvirkning av snødekket.	Kunne vurdere terreng, rutevalg og rutiner for trygg ferdsel på ski og med scooter. Kunne gjenkjenne potensielle utløsnings- og utløpsområder for snøskred på kart og i terreng. Kunne identifisere terrengfeller på kart og i terreng. Kunne organisering av søk og redning Kunne utføre stabilitetsvurdering i snødekket. Kunne anvende tester for identifisering av svakt lag og egenskap til det svake laget.	Se verdien av å være åpen om og å avklare motivasjon i gjestegruppa. Se verdien av å stille spørsmål like mye som å gi svar i en gjestegruppe. Ha forståelse for hvordan ulike tankesett påvirker våre valg og beslutninger ved guiding i skredutsatt terreng

Sjøis

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:
Ha kunnskap om hvordan sjøis formes og påvirkes av vær og vind Ha kunnskap om hvordan sjøis påvirkes av lokale forhold som strøm, grunner og lokale forhold i en fjord Ha kunnskap om hvordan planlegge ferdsel på sjøis med en gruppe turister Ha kunnskap om rutiner for ferdsel på is med en gruppe Ha kunnskap til utsyr og teknikker som kan brukes ved redning på sjøis – samt standard utstyr å medbringe Ha kunnskap om prinsipper for selvredning og organisert redning på sjøis	Kunne finne og innhente informasjon om lokale isforhold for bruk i planlegging Kunne gjenkjenne lokale forhold på kart og i terrenget som kan gi usikre isforhold Kunne vurdere værforhold som påvirker is og kan gi utrygge forhold Under ferdsel kunne vurdere isforhold i område og i sone Kunne anvende teknikker for å måle is tykkelse Kunne anvende prinsipper for å at seg ut av områder med overvann eller tynn is Kunne utføre egenredning Kunne ivareta en pasient etter redning og evakuere pasient og gruppe til sikkert område	Kunne organisere og lede en gruppe under ferdsel på sjøis Kunne lede og organisere redning på sjøis Ha en risikobasert tilnærming og anvende konsekvenstenking i beslutningstaking ved ferdsel på sjø is Kunne planlegge, gjennomføre og tilpasse område- og sone vurdering for å ta sikre valg ved ferdsel på sjøis. Kunne informere og organisere en gruppe under ferdsel på sjøis, herunder informasjon, før, underveis og ved uønskede hendelser. Kunne planlegge, organisere og anvende redningsutstyr i en gruppe, samt kunne improvisere med turutstyr for bruk i redning på sjøis.

Vertskap og Bærekraft

Kunnskap	Ferdigheter	Generell kompetanse
Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:	Guiden på Svalbard skal:
Ha kunnskap om ledelse og vertskap av grupper i naturen som bygger på relevant forskning. Ha kunnskap om opplevelsesproduksjon i naturbasert reiseliv. Ha kunnskap om erfaringslæring gjennom opplevelser og refleksjon. Ha innsikt i økoturisme og bærekraftbegrepet knyttet til global turisme og turisme i Arktis. Kjenne naturen, kulturen, historien og de geopolitiske forholdene i polare strøk	Ha evne til å være en vert, formidler og leder for grupper i naturen på Svalbard Kunne legge til rette for og forsterke gjesters naturopplevelse og i den sammenheng skape rom for refleksjon og ettertanke Kunne anvende metoder for å lede turistgrupper i sårbare natur på naturens premisser og uten å etterlate seg spor. Ha evne til å formidle kunnskap om Svalbard til ulike målgrupper	Ha et forhold til sin egen leder- og guiderolle. Ha forståelse for de krav reiselivet og myndighetene stiller til en Svalbardguide og ens egen rolle i reiselivet på Svalbard. Ha utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av guiderollen. Ha forståelse for hvilken rolle Svalbardguiden kan spille som ambassadører av den sårbare arktiske naturen i sitt møte med gjesten. Kunne se sin egen guidevirksomhet i sammenheng med de norske myndigheters mål om å bevare svalbardnaturen som et av verdens best bevarte villmarksområder